

[Ib Nørlund.]

litik giver mindre og mindre mening, og det er det, som er ideen i og linjen i det, der er lagt op i Tindemansrapporten. Vi kommer til at vende tilbage til disse problemer også på andre områder, men jeg vil da godt nævne, at jeg netop i dag har hørt, hvordan Kommissionens formand, hr. Thorn, i sin forelæggelse af Tindemansrapporten dernede manede til, at nu skulle man ikke diskutere enkeltheder. Nu var det, det drejede sig om, den politiske helhedsopfattelse, som lå i dokumentet, det var den, man gerne ønskede at få igennem med det allersnarest, og så har man jo bundet sig på de videregående områder. Så kan man fægte lidt med enkelthederne, og så går det sådan, som vi har set det så mange gange før, at så kommer man og siger: nu kan vi ikke opretholde disse procedurer, disse særegenheder mere, så må vi kapitulere på det område, og så går rouletten.

Hvad Europakonferencen angår, så siger ministerens redegørelse jo nærmest, at det er EFs fortjeneste, at den overhovedet er blevet til noget. Det er meget flot sagt. Jeg synes godt, at man fra ministerens side kunne have tjent noget ved også at anerkende, at der var andre med på den konference, ellers var der faktisk ikke blevet noget ud af den, ellers var der faktisk ikke blevet taget initiativ til den. Og man kunne vel nok tage i betragtning også, at der eksisterer socialistiske lande i Europa. Det er et ord, der ikke findes i ministerens redegørelse.

Med hensyn til publiceringen lod ministeren jo sit vid spille om, at det betød da ikke noget, at man offentliggjorde det i aviser, for dem blev der fyret med. Nu fyrer man jo ikke så meget i juli måned, men det er en anden side af sagen. I de socialistiske lande kan man meget vel også få de dokumenter i pjecer og i holdbare udgaver, hvis det er det, det drejer sig om. Men det er jo ikke hovedsagen i det. Det har dog en interesse, som måske nok skulle have holdt viddet lidt i tømme, idet det, man allerede begyndte med i en kampagne næsten dagen efter Helsinki-konferencen, var, at her var tale om dokumenter, som man ikke turde offentliggøre i de socialistiske lande. Jeg så for øvrigt et amerikansk blad med en sådan artikel lige samme dag, som det blev offentliggjort i forskellige af de socialistiske lande. Derfor håber jeg, at det, ministeren har sagt her, vil være et tilsagn om, at der vil være rigelige forsyninger i de andre interesserede kredse, som

faktisk beskæftiger sig med disse problemer, hvad der er en af de store og de vigtige ting ved konferencens gennemførelse.

For sagen er jo, at det at få en afspændingsproces i gang – og det har vi hørt meget, meget lidt om fra EF-tilhængernes side her i dag – er noget, som må kræve udspil efter udspil, hvor man prøver at få den ene hægte til at gå ind i den anden. Her er tale om at udvikle en fredelig sameksistens mellem samfund af forskellig art, mellem socialistiske og kapitalistiske samfund. Og det kan meget vel kræve anstrengelser. Det synes jeg også at hr. Kjeld Olesen skulle overlægge lidt mere, end jeg synes han gjorde. Han lagde meget vægt på at udbrede en mistænksomhed, som der også er andre kræfter der er sat ind på at udbrede. Jeg synes, det ville være rigtigt at prøve at få en meget nøgtern overvejelse af de spørgsmål, som hr. Kjeld Olesen fremdrog. Vi ved alle, at endnu er det ikke kommet dertil, at oprustningen er standset nogetsteds. Det er ikke ukendt. Det er ikke ukendt, at der både det ene og det andet sted sker en udskiftning af gamle våben med nye. Og alt det kan i sig selv dog ikke betragtes som noget fatalt. Det er noget af det, man skulle se at få ændret på. Man kan vel ikke sige, at budgetterne er uden betydning i den henseende. Det er da også et moment at tage med i betragtning.

Hr. Kjeld Olesen siger, at man kender antal skibe og fly osv. Det gør man muligvis. Men jeg har da lagt mærke til, at forsvarschefen i sin radiosvaretid udtrykkelig sagde, at der er ikke sket nogen ting, som er overgreb mod afsluttede aftaler, mod forpligtelser eller noget af den art. Derfor synes jeg, at man må stille spørgsmålet: har man noget som helst at bygge det på, at der skulle foregå ting, der er specielt rettet mod Danmark i denne forbindelse? Hr. Kjeld Olesen snakkede om, at der var landgangsfartøjer. Jeg har set i pressen her billeder af NATO-øvelser i Østersøområdet, også med medvirken af danske tropper, øvelser, som også omfatter landgangsfartøjer. Er der nogen grund til at sige, at der her er tale om udviklinger, som kun kan besvares ved, at man skærper NATO-politikken, skærper en oprustning fra NATO-side? Eller er der et grundlag for at prøve i fællesskab at dreje udviklingen i den anden retning, i afrustningens retning, og i den forbindelse også tage spørgsmålet op om den offentlige menings interesse for de problemer, der er knyttet til alle disse vanskelige spørgs-